

at en saa streng Beslutning ikke vil vinde Thingets Bifald, og i hvert Fald vil jeg tillade mig at anbefale Theatret til en velvillig Behandling af det ærede Thing. Jeg kan foreløbig indskrænke mig til disse Bemærkninger.

Indenrigsministeren: Det er ikke for at insødegaae de forstjellige Indvendinger mod Finantslovens Detail, at jeg tager Ordet. Den ærede Finantsminister har allerede i Finantslovens Forelæggelse gjort opmærksom paa, at denne Lov ikke var dette Ministeriums Værk, at vi altsaa havde en fri Stilling ligeoverfor den, kunde finde os foranledigede til at stille Ændringsforslag og i rundeligt Omfang vilde kunne acceptere Ændringer. Hvorfor jeg har taget Ordet, er kun, fordi jeg har ønsket at udtale mig om nogle af de Hovedspørgsmaal, som her have været bragte paa Bane, idet jeg har det Haab, at en Udtalelse derom kunde aflorte Discussionen ved første Behandling, Noget, jeg sætter idelmindste ligesaa megen Pris paa som det ærede Medlem for Manders Amts 1ste Valgkreds (M. Hage). Ogsaa jeg vilde anfse det for ønskeligt, om denne Session overhovedet kunde afsluttes i indværende Aar. Det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) henvendte et Spørgsmaal til mig om, hvorvidt min Opmærksomhed var henvendt paa at bringe Hovedlandveienes Stilling til endelig Afgjøvelse. Derpaa kan jeg svare Ja; jeg er beredt paa ikke alene at søge dette Forhold omordnet, væsentlig i Overensstemmelse med den i denne Sag nedfattede Commissions Indstilling, men jeg haaber tillige samtidsigt dermed at kunne forelægge Bestemmelser om Landeveisarbeidernes fremtidige Overtagelse af Communerne og en noget anden Ordning af det samlede Veivæsen, Alt forudsat, at disse Lovarbeider, som endnu ikke ere endeligt udarbejdede, maatte finde allerhøieste Bifald.

Hvad et andet Hovedpunkt, Jernbanefagen angaaer, kan jeg ogsaa udtale, at det er mit Haab at kunne forelægge Forsamlingen ikke een, men flere Love af indgribende Betydning for hele vort Jernbanevæsens Udvikling, saa jeg tør ogsaa antage, at med Hensyn til dette Spørgsmaal vil den ærede Forsamling afvente disse

Forslags Forelæggelse og ikke drage Spørgsmaalet ind under Finantslovens første Behandling. — Det synes saa at sige alle Medlemmer, der have taget Ordet, at være enige i, nemlig ubetinget at ville forkaste enhver Statsindustri, ja endnu videre: enhver Understøttelse fra Statens Side af privat Industri. Jeg maa udtale, at jeg ikke kan tiltræde denne Anskuelse i den altfor store Almindelighed, hvori den er udtalt her. Der er efter min Opfattelse Industrigræne, som ikke kunne trives, naar Staten ikke tager sig af dem, da de i den Grad overstige private Mænds Kræfter, at der ikke kan være Spørgsmaal om, at de kunne overlades til privat Forsorg alene. Hvad særligt den paaankede Understøttelse angaaer, som skulde tilflyde de Industridrivende her i Landet, der kunde ønske at concurrere med andre Landes Industridrivende paa de forestaaende store Verdensudstillinger, vil jeg henstille til Overveielse, om denne Sag ikke har to Sider, om det ene er disse Industridrivende, som man giver fri Befordring for deres Varer, om det alene er i deres Interesse, eller om det ikke ogsaa er i vort Lands Interesse, som efter i en lang Række af Aar desværre altfor meget at have henledet Europas Opmærksomhed paa sig nu synes at synke tilbage i Glemsel. Jeg henstiller, om dette vil være rigtigt, forsaavidt som vore Industridrivendes egne Kræfter ikke strække til til at bringe Landets Industri frem paa de store Verdensudstillinger. De Herrer, der have angrebet dette Forslag, have endog fremhævet, at vor Industri godt kan sammenlignes med andre Landes Industri. Det forekommer mig da at være nærmere Overveielse og nøiere Prøvelse værd — videre gaaer jeg ikke, — om vi ved ubetinget at aflære en saadan Understøttelse ikke muligvis skade hele Landets Anseelse som industridrivende Land, idet jeg formoder, at enkelte Industrigræne her i Landet vel kunne indtage et forholdsvis høit Standpunkt, men at de Industridrivende ikke besidde Kræfter til, alene for at gjøre Landet Ære, at sende deres Producter til Verdensudstillingerne; thi vi maae ikke gjøre os Illusioner i saa Henseende; ved at sende vore Producter til Verdensudstillingerne er det ikke givet, at vi i den Kreds, der ligger os nærmest, skaffe